דשתיך טפי. העלו תלוקה רבה דכולי האי לא שכיח להו: **סכינא.** הנמצא בתוך מחורי הכותל: **נפר קפא.** חזיל מי קמיה לגיו בני הבית ומנוהו אם מי קמא לבר בני רשות הרבים ומנוהו אם שכן דרך תמיזתו. וכן כיסא בתר שניהם משמע הכי הלו שלו ואין מניחין קונה מוכין: **נסכא.** פלט"ח של כסף: **ממולא.** מן החפץ שמחזיק כל רובד הכותל: **לא לריכה דמשפט.** הכותל לחד גיסא: **מהו דתימא.** במקי הגוזפה היה מחילה ומשפוכי מחשפוך לגד הגמוך קמ"ל: **לפני סוחרי בהמה.** בירושלים: **לעולם.** בין בשעת הרגל בין שלא בשעת הרגל: **מעשר.** שרוב שבר הנאכל בירושלים מעשר לפי שאין לדם שוהה בירושלים עד שיאכל כל מעשרותיו ונותן מעות מעשר לעניי העיר או לאוכלי יושבי העיר ורוב הוצאות מעשר לוקחין בהן בהמות לשלמים כדגמר שם שם מעשר משלמים במסכת מנחות (דף פב.): **ובהר הבית חולין.** ואפילו בשעת הרגל ואע"פ שרוב שבעיר מעשר שעולי רגלים מביאין מעות מעשרותיהן לאכלם לא שבקינן רובא דשתא ואזלינן בתר רגל שלא לחמרי מלפני הרגל נפלו כאן ואוכלין הן: **ובירושלים.** בשאר ימות השנה שרוב שבעיר מעשר: **בשאר ימות השנה חולין.** לרוב מעות שבעיר חולין: **ובשעת הרגל מעשר.** שרוב מעות העיר מעשר: **ואמר רב שמעיה כר ועירא מאי טעם.** בירושלים בשעת הרגל מעשר ולא לחמרי מלפני הרגל נפלו כלאחמרן בהר הבית: **ושוקי ירושלים עשויין להשכיר כל יום.** ואם נפלו שם לפני הרגל כבר מלאום מכבדי השוק. אבל הר הבית אין לריך להשכיר כל יום שאין טיט ועפר קולטו שם מתוך שהוא משופע ועוד שאין לדם נכנס שם במעגל ובאפיק שעל רגליו: **אלמא.** בדבר שעשוי להשכיר לחמרי קמאי קמאי חזלו והני לחרייני: **הלא נמי.** שאם שוכר בית לחמרין ניתנו: **הלא נמי.** שאם שוכר בית כשהוא יולא ונוטל את שלו ויולא ונשתייר כל זיוותיו ונוטל את שלו ויולא ונשתייר החחרונים שכאותו שאילו הראשונים שכאותו [ב] כבר מלאו החחרונים: **נשלמה עזרה.** בעת אחת וכל שכן שם היו עובדי כוכבים ומי שנפל ממנו מיאם לא ידע ממאן נפל: **פונדק.** מקום שעוברים ושבים לניס לילה אחד ושניס: **ואפילו ברוב ישראל.** דעביד דמייאם ולא שמיך ליהדדו נהליה ללא מפלגי בין בבר שיש בו שיעור בין בשיעור: **שלשה עובדי כוכבים.** חיילי דנקרו שלשה גבי ישראל נקרו שני גבי עובדי כוכבים וה"א אד אד ובלבד שיהא אחרון: **אפילו שיעור שלשה ישראל.** ולא תפשוט דהלכה כרשב"ג דבי פליגי רבנן עליה היכא דנפלה במקום שהרגיש מעויין ללא ידע להו לבולהו דבבר האובד ומיעד אמר ההוא דלשכה לא ידע ממי נפלה ולכשיגיע הרגל יכריו עליה ואתן שיעור ואטול אבל הכא בידיע להו לבולהו ותבעינהו ולא אזדו אינאם מיאם מיעד אמר כו': **אמרי קמייתו.** אמרתי לפניהם: **והשתא ליהדרו.** בתמיה: נקיטינא

בגומא שלא נמלא ע"י כיבוד כדמוכח פ"ק דפסחים (דף ו. ושם) גבי תיבה שנשתמשו בה מעות מעשר ושולין דלעיל"ג שכיבד התיבה חזלינן בתר רוב מעות שנשתמשו שם ולא בתר בתרא כשנמלאו בגומא ויש לומר שיש גומא שנבדקת על ידי כיבוד כדאמר פרק בס נדה (נדה טו: ושם ד"ה בגומא) ויש גומא שהיא עמוקה או סדק שהוא עמוק שאינו נבדק ע"י כיבוד כי היכא דפסחים ומתני' דקתני מלא בתוך הבית לא משמע שמלא בסדק עמוק או בגומא עמוקה כל כך שלא יוכל לו למלוא בשעת כיבוד:

לשלשה עובדי כוכבים. בשעות משלשה לא מקרי רוב ומיירי שעדיין ישנם בבית לדי לאו הכי הוי לבעל הבית שהוא בתרא: **אפילו תימא לשלשה ישראל.** מלמיה דבר קפרא מפרש לאמר לשלשה בני לדם מיירי לפי בשלשה ישראל ואפילו רבנן לאמרי ברוב ישראל חייב להכריז הכא הוי שלו כדמפ' לתיאם ול"א ומה לי שלשה בתרי ובעל הבית בני לכל אחד יאמר תביאו לקמה כלאמר בסמוך גבי רמה שלש שנפלה משלשה ול"ל דלא בני בשעות משלשה דלאמר דמאחד מן השוכרים אבל ושם אינם מושלים את בעל הבית ולכך אין האובד מתייאש דסבור ודאי תביאו לקמה ויחזירו לו [ג] (ועי"ל דבעי לאוקמי אפילו אין בעל הבית עמהם):

שנפל

[א] א**דשתיך טפי:** בכותל חדש מחציו ולחוץ שלו מחציו ולפנים של בעל הבית: אמר רב אשי ב**סכינא בתר קתא וכיסא בתר שנציה ואלא מתני' דקתני מחציו ולחוץ** שלו מחציו ולפנים של בעל הבית ולחזי אי קתא לגאו אי קתא לבר אי שנציה לגאו אי שנציה לבר מתני' ג**באודרא ונסכא תנא** ד**אם** היה כותל ממולא מהן חולקין פשיטא לא צריכא דמשפע בחד גיסא מהו דתימא אשתפוכי אישתפוך קמ"ל: אם היה משכירו לאחרים אפילו (מצא) בתוך הבית הרי אלו שלו: ואמאי ליזיל בתר בתרא מי לא ה**תנן** ו**מעות שנמצאו לפני סוחרי בהמה לעולם** מעשר בהר הבית חולין וביולשלים בשאר ימות השנה חולין בשעת הרגל הכל מעשר ואמר ר' שמעיה בר זעירא מאי טעמא הואיל ושוקי ירושלים עשוין להתכבד בכל יום אלמא אמרינן קמאי קמאי אזלו והני אחריני נינהו ז**הכא נמי קמא קמא אזל והני דבתרא** הוא אמר ריש לקיש משום בר קפרא כגון שעשאו פונדק לשלשה ח**ישראל שמע מינה** הלכה כר"ש בן אלעזר ט**אפי' ברוב ישראל** אלא אמר רב מנשיא בר יעקב י**כגון שעשאו** פונדק לשלשה עובדי כוכבים רב נחמן אמר רבה בר אבוה אפי' תימא לשלשה ישראל מאי טעמא ההוא דנפל מיניה מיאש מימר אמר מכדי איניש אחרינא לא הוה בהדי אלא הני אמרי קמייהו כמה זמני ליהדרו לי ולא הדרו לי והשתא ליהדרו אי דעתייהו לאהדורה אהדרוה ניהלי והאי דלא אהדרוה לי בדעתייהו למיגזלה יא**ואזדא רב נחמן לטעמיה דאמר רב נחמן ראה סלע שנפל**

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

דשתיך. ופ"ת ולוקני ליה תניהו לבעל הגג או לבעל הכותל [ב] וי"ל למין חגר קונה בדבר שיכול להיות שלא ימלאנו לעולם כמו הכא שהוא מונח בעובי הכותל וכן מוכח לקמן (עמוד ב) דתנן מנח בחנות וכשולחנות הרי אלו שלו ואין מניחין קונה לחנוני או לשולחני לפי שהמעות הם דבר קטן ואין סופו הוה לימלך וכן (דף כו.) דקתמר לא שנו אלא בלוקח מן המגר דאז הוי שלו ולא שנלי' דקנה לותם תגר כשהיה ברשותו: **בכותל** חדש מחציו ולחוץ שלו. ופ"ת והא ממיין ספק היזוק לא ניטול ועוד דהכא כי נמי נטל להוי מקום סימן ויכניס ועוד דמשמע דמתני' מיירי לפילו בים בו סימן דבגמרא הוה בעי לאוקמי מתני' בסכין וכיס אלא מאחר פירכא ואי"ל דלאיירי בשאין לו בותלת ונסכא ומסתמא כבר בקעו בעלים ולא מלאו ונתייאשו אבל מחציו ולפנים של בעל הבית הרי אלו שלו:

בתוך הבית הרי אלו שלו. מייתי שאלת מזה הענין שנראה שהוא מלידה: **וניזל** בתר בתרא. להיינו בעל הבית דמסתמא לעולם הוא לר בניתו עם השוכרים וטרם שהלכו חפשו חפלסים וכבדו הבית ולא שכחו דבר ואין לתלות שמילה שהיא שלהם אלא בעל הבית שעדיין נשאר בניתו בתחרונה כגון שעת תלינן בתר בתרא לפי שמכבדין השוקים בכל יום ואפילו אין בו סימן לאין בעל הבית מתיאש מה שמפסיד בניתו כשבור שימלאנו היום או למחר כיון שאין נכריס עמו דריס בניתו וכי משני שעשה פונדק לשלשה בני לדם לפילו כי יש סימן מתיאש: **לעולם** מעשר. ואין לתלות דמן המוכרין נפלו וכבר מעות חולין הן שנתחללו על הפחמה דחזלינן בתר לוקחין דהוו רובא דמוכר לחד מוכר לכמה בני לדם ועוד דמוכרין להו לחזקה דהוי מעשר: **בהר הבית לעולם חולין.** ופ"ת והא תניא בפרק הרואה (פרכות דף סב:) לא יכנס לדם בהר הבית במעות הגרוירים לו בשלישי ס"כ מסתמא של הקדש הם ונפלו מן המחילין לשלשה ניסן וי"ל דאין לחוש ליכנס שלא במעות הגרוירים לו בשלישי בפרהסיא דגרשה שנשתמש לותם לחמורה וגבי הוא וכענין זה לפילו של הקדש לחוש לבל [ג] בידו לפילו הס של חולין מותר ליכנס [ועיין תוס' לפסחים ז.]:

עשויין להתכבד בכל יום. ופ"ת והלא אין מתכבדות שלא בשביל שרגיס שלא יטמאו הטהרות ולא בשביל המעות ובגדה (דף ו: ושם ד"ה ם"מ) מוכח דמצוי לחיגה בחזקת בדוקה שרגיס שע"פ שכבדוהו אינו מועיל כיון שלא בדקו שרגיס בשעת כיבוד וי"ל כיון שבודקין שרגיס שלא יהא לפילו עשר בכעדשה אי לאפשר שלא ימלא מעות אם היו שם:

הבא נמי קמא קמא אזיל ליה. ופ"ת ולוקי מתני' כגון שנמלא

רבינו חננאל

הזוהמה. דשתיך טפי עלה בהן סיג הרבה. כלומר משנים רבות הם נתונים בזה המקום לפיכך עלה [בהן סיג]. פי' קתא יד הסכין נקרא קתא שנצי רצועות שהכיס קשור בהן. שהרצועות נקראות שנצי: מתניתין דקתני מצא בכותל חדש מחציו לחוץ למוצאו מחציו ולפנים לבעל הבית אוקימנא באודרא ונסכא דלית להו לא קתא ולא שנצי וכן כל כיוצא בהן. אם משכירו לבית זה לאחרים אפי' מצא בתוך הבית הרי אלו שלו מאי טעמא ההוא דנפל מניה נתיאש. ואזדא רב נחמן לטעמיה דאמר ראה סלע שנפל משנים